

Секція 1. ОБЛАДНАННЯ ТА ІНЖИНІРИНГ ПЕРЕРОБНИХ І ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ.

Кафедра ОППХВ

Модератор – Богомолов Олександр Васильович

д.т.н., професор

Секретар секції – Івашенко Сергій Григорович

к.т.н., доцент

УДК 631.362

ЗЕРНО ПШЕНИЦІ, ЯК СИРОВИНА ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ТА КОМБІКОРМІВ

Балацко С.М., асп., Ажипа О.Л., маг., Шувасв М.С., маг.,

Стригунов Р.Є., маг.

Наукові керівники – д.т.н., проф. Богомолов О.В.,

к.т.н. Ірклієнко В.І.

(Державний біотехнологічний університет)

Метою досліджень є аналіз продовольчого зерна пшениці, як сировини для виробництва продуктів харчування та комбікормів.

Продовольче зерно служить сировиною для виробництва продуктів харчування: борошно, крупа, манна крупа, макаронна крупа. Побічними продуктами борошномельно-круп'яного виробництва є дрібне зерно, висівки і зародок пшениці. Дрібне зерно і висівки йдуть на корм тваринам. Зародок пшениці є цінним джерелом біологічно активних речовин і широко використовується в харчовій, кондитерській, хлібопекарській, комбікормовій, парфумерній промисловості і медицині. На борошномельних заводах його отримують як в зерноочисному, так і розмеленому відділенні. Фуражне зерно пшениці використовують на корм тваринам або як сировину для виробництва комбікорму [1]. Використання зерна на різні цілі визначається перш за все особливостями його хімічного складу. Суттєве значення має також анатомія і структура зерна пшениці. Зернівка містить органічні сполуки - білки, вуглеводи, ліпіди, пігменти, вітаміни, ферменти, мінеральні речовини і воду, являє собою органічну сполуку, яка складається з різних за структурою та властивостями анатомічних частин - ендосперму, зародка і оболонки. Виходячи з цього технологічні властивості зерна можна поділити на фізико-хімічні, біохімічні, структурно - механічні та ін. Всі ці

властивості знаходяться один з одним в складному взаємозв'язку, що характерно для живих організмів [2]. Частини зерна розколотого уздовж борозенки показано на рис. 1.

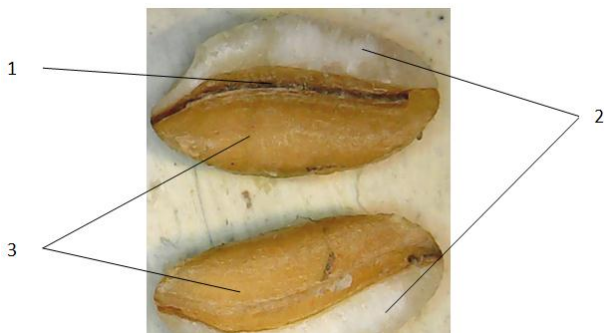

Рис. 1. – Зерно пшениці розколоте вздовж борозенки
1 – пігментна нитка; 2 – ендосперм; 3 – зовнішні покриви зерна, недоступні для обробки робочими органами машини

На рис. 1. видно приховані поверхні, що залягають в глибині зерна. На дні борозенки видно пігментну нитку 1 [3].

Сучасні методи дослідження дозволяють визначити зміст металовмісних сполук на ділянках зерна. Як приклад можна привести результати дослідження Бофанг Ян і Марі-П'єр [4], які показали в своєму дослідженні розподіл металовмісних сполук на різних ділянках зерна твердої пшениці рис. 2.

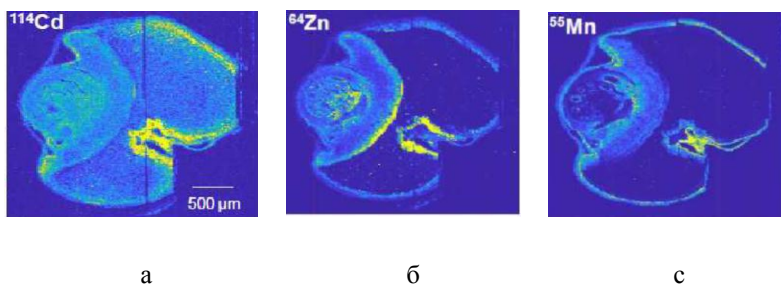

Рис. 2. – Флуоресцентні мікрофотографії поперечного зрізу зерна

Жовтим кольором показані скупчення кадмію (а), цинку (б), марганцю (в). Як видно, значна частина металів знаходиться в складці борозенки і на поверхні пігментної нитки. Таким чином, після руйнування зерна, деяка частина металовмісних сполук потрапляє в продукт борошно або крупу.

В той же час, якщо розколоти зерно пшениці вздовж борозенки можна отримати доступ до цих поверхонь робочих органів, видалити з борозенки контамінанти, що дозволить істотно зменшити зольність зерна [1].

Список використаних джерел:

1. Богомолов О.В., Ірклієнко В.І. Інноваційна технологія виробництва крупи нового виду // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. 2019. Випуск 207. С. 68-75.

2. Беркутова Н. С., Швецова И. А. Микроструктура пшеницы / – М. : Колос, 1977. – 122 с.).

3. Mark Andrew Edwards. 'Morphological features of wheat grain and genotype affecting flour yield', PhD thesis, Southern Cross University, Lismore, NSW. Copyright M Edwards 2010.

4. Bofang Yan, Marie-Pierre Isaure, Sandra Mounicou, Hiram Castillo-Michel, Wout De Nolf, Christophe Nguyen, Jean-Yves Cornu. Cadmium distribution in mature durum wheat grains using dissection, laser ablation-ICP-MS and synchrotron techniques, Environmental Pollution (2020), doi: <https://doi.org/10.1016>

УДК 631.362

СЕПАРАЦІЯ ЗЕРНОВИХ СУМІШЕЙ НА ВІБРОУДАРНІЙ ДЕКІ

Ажипа О. Л., асп., Шуваєв М.С., асп.,

Завгородній С.А., маг., Кривошей О.М. маг.

Науковий керівник – д. т. н., проф. Богомолов О.В.

(Державний біотехнологічний університет)

Метою досліджень є обґрунтування можливості сепарації зернових сумішей на віброударній декі.

Найбільш простим за конструкцією пристроєм, якій став, по суті, прототипом для декількох пристроїв [1,2.], є пристрій за авторським свідоцтвом № 13199930 [3]. Принципова схема цього пристрою представлена рис.1.